

ZESPÓŁ SZKÓŁ PUBLICZNE GIMNAZJUM W PASYMIU

SZKOLNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

- I. WSTĘP**
- II. PODSTAWY PRAWNE**
- III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO SZKOŁY**
- IV. CELE SZKOLNEJ PROFILAKTYKI**
- V. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH**
- VI. PLANOWANE PROCEDURY POSTĘPOWANIA**
- VII. EWALUACJA**

„Człowiek- to brzmi dumnie”

Pracowitość, odpowiedzialność za siebie, innych i środowisko oraz uczciwość to wartości, które pielęgnujemy.

Wspieramy wiarę we własne możliwości poprzez tworzenie klimatu bezpieczeństwa oraz warunków do harmonijnego rozwoju z zachowaniem własnej godności i tolerancji wobec innych.

I. WSTĘP

Szkolny Program Profilaktyczny opracowany został zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. w oparciu o Statut Szkoły, Program Wychowawczy oraz szkolny zestaw programów nauczania w celu ujednolicenia i wzmocnienia oddziaływań wychowawczych na ucznia oraz wspierania w tym zakresie rodziców (szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość; ich przygotowanie i realizacja są zadaniem całego środowiska szkolnego).

Szkolny program profilaktyki zakłada działania, oparte na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły. Działania profilaktyczno-wychowawcze ukierunkowane są na chronienie młodzieży przed zagrożeniami, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Działalność profilaktyczna dostosowana została zarówno do specyfiki szkoły jak i ucznia. Publiczne Gimnazjum to szkoła wiejska, położona na obrzeżach miejscowości Pasym. Młodzież szkolna w znacznej większości dojeżdża do szkoły z pobliskich wsi: Dybowa, Dźwiersztyn, Jęcznika, Leleszek, Siedliska, Otoła, Gromu, Groszkowa, Grzegorzówek, Giław, Gąsiorowa, Elganowa, Jurg, Tylkowa. Uczniowie mają możliwość uczestniczenia w wielu formach zajęć pozalekcyjnych. Prowadzone są liczne koła zainteresowań: polonistyczne, historyczne, matematyczne, biologiczne, języków obcych, artystyczne, sportowe.

W placówce pracuje doświadczona kadra nauczycieli z wykształceniem wyższym magisterskim, sukcesywnie podnosząca swoje kwalifikacje i doskonaląca warsztat pracy poprzez uczestnictwo w kursach i warsztatach.

Z inicjatywy szkoły organizowane są cykliczne imprezy okolicznościowe, a także warsztaty i szkolenia dla rodziców.

II. PODSTAWY PRAWNE

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. Nr 51, poz. 458 oraz Dz.U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041),).*

Treści zawarte w cytowanym rozporządzeniu określają działalność edukacyjną szkoły przez:

1) szkolny zestaw programów nauczania, który – uwzględniając wymiar wychowawczy – obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego, program wychowawczy szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli, program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2002r. Nr 10, poz. 96).*

W cytowanym rozporządzeniu ust. 1 pkt. 1 otrzymał brzmienie:

Statut szkoły określa w szczególności:

1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których w mowa w odrębnych przepisach.

Natomiast treść ust. 2 po wprowadzonej zmianie brzmi następująco:

2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.03.11.114 z dnia 2003.01.29 z późn. Zm*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą*

- *Rozporządzenie MENiS 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109).*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535)*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198)*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55)*
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. Kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Polska Deklaracja w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z grudnia 1995 roku
- Statut Szkoły
- Program Wychowawczy

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO SZKOŁY

Diagnoza środowiska społecznego szkoły przeprowadzana jest systematycznie przez cały czas w celu weryfikowania podejmowanych działań. Oparta jest na:

- *obserwacji zachowań uczniów,*
- *wywiadach z uczniami i ich rodzicami,*
- *ankietach,*
- *konsultacjach z nauczycielami, personelem szkoły oraz administracji,*
- *analizie dokumentacji szkolnej,*
- *informacjach uzyskanych z różnych instytucji:*
 - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych*
 - Policji*
 - Kuratorów Sądowych*
 - MGOPS*
 - Domu dla Dzieci w Pasymiu*

Przeprowadzona diagnoza ryzykownych zachowań uczniów wskazuje na pewne obszary problemowe istotne dla podejmowania działań profilaktyczno – wychowawczych:

Obszar 1 – występowanie zjawiska wagarowania;

Obszar 2 – wyrabianie motywacji do nauki;

Obszar 3 - palenie papierosów;

Obszar 4 - kontakt z substancjami psychoaktywnymi;

Obszar 5 - spożywanie alkoholu;

Obszar 6 - występowanie różnych form zjawiska agresji i przemocy, posługiwanie się wulgaryzmami;

Obszar 7- występowanie zjawiska kradzieży i niszczenia mienia;

Obszar 8 - podejmowanie wczesnej inicjacji seksualnej;

Obszar 9 - brak właściwych nawyków higienicznych.

IV. CELE SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

- *usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych*
- *zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych*
- *wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia*
- *przeciwdziałanie uzależnieniom: alkohol, nikotyna, narkotyki*
- *przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej*
- *przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji na zajęciach szkolnych*
- *kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny*
- *rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów*
- *rozwijanie umiejętności interpersonalnych (empatii, współpracy, komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania konfliktów)*
- *wzmacnianie motywacji do nauki*
- *motywowanie do pracy nad sobą i dążenia do sukcesu*
- *kształtowanie postaw tolerancji i współodpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych*

Osoby odpowiedzialne za realizację Programu Profilaktycznego

Szkoły:

- *dyrektor szkoły*
- *wychowawcy klas*
- *nauczyciele*
- *pedagog szkolny*
- *rodzice*
- *pielęgniarka szkolna*

VI. PLANOWANE PROCEDURY POSTĘPOWANIA

UCZEŃ WAGARUJE

Wychowawca:

- *przeprowadza rozmowę z uczniem w celu ustalenia przyczyn wagarowania*
- *powiadamia rodziców ucznia o nieobecnościach*
- *przeprowadza rozmowę **uczeń - rodzic (prawny opiekun) – wychowawca** w celu ustalenia warunków współpracy i sposobów wyrównania zaległości w nauce ucznia, informuje o konsekwencjach nieuzasadnionej absencji szkolnej*
- *w przypadku utrzymywania się nieprawidłowych zachowań ucznia rodzic podpisuje w obecności wychowawcy i pedagoga szkolnego pisemne zobowiązanie do cotygodniowej kontroli obecności dziecka w szkole*

UCZEŃ PALI PAPIEROSY NA TERENIE SZKOŁY

- nauczyciel wpisuje notatkę w zeszycie uwag, powiadamia wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego

- wychowawca przeprowadza rozmowę wychowawczą z uczniem, informuje go o konsekwencjach takiego zachowania, powiadamia o zdarzeniu rodzica (prawnego opiekuna) ucznia

(uczeń przyłapany na paleniu: po raz pierwszy na paleniu otrzymuje upomnienie wychowawcy klasy; po raz drugi otrzymuje naganę wychowawcy; po raz trzeci otrzymuje naganę dyrektora szkoły. Jeżeli uczeń zostaje przyłapany na paleniu czwarty raz - Dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego - Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia)

UCZEŃ ZACHOWUJE SIĘ AGRESYWNIE

Wychowawca:

- przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie

- informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu

- przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem) ucznia pogłębiając wiedzę na temat jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego, przyczyn agresywnego zachowania

- w przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.) przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem) w obecności pedagoga szkolnego

- w sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą ucznia i pedagogiem szkolnym kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego - Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia

NAUCZYCIEL, KTÓRY JEST ŚWIADKIEM AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIÓW

(BÓJKA, POBICIE):

- rozdziela uczniów i odizolowuje sprawcę od ofiary, udziela poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy (jeżeli takiej wymaga)
- zgłasza fakt wychowawcy klasy, a w przypadku jego nieobecności w szkole do pedagoga szkolnego bądź dyrektora

Wychowawca:

- przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zdarzeniu agresywnym celem ustalenia przyczyn - konfrontacji zdarzenia
- wzywa do szkoły rodziców uczniów (zarówno sprawcy jak i ofiary zdarzenia),
- wpisuje sprawcy uwagę do dziennika, udziela nagany wychowawcy klasy agresorowi, informuje pedagoga szkolnego (informuje o obniżonej ocenie z zachowania)

Pedagog szkolny

- przeprowadza rozmowę z uczniami i ich rodzicami, informuje o konsekwencjach prawnych czynów karalnych,
- ustala z rodzicem plan działań mających wyeliminować agresywne zachowanie dziecka, z rozmowy sporządza notatkę,
- w przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej Dyrektor szkoły zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję celem wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

Po zdarzeniu np. bójki, pobicia, kradzieży itp. warto przyjąć od uczestników tych zdarzeń lub świadków pisemne oświadczenia stanowiące ich relację z przebiegu danego zdarzenia.

AKTY WANDALIZMU

- poinformowanie o zdarzeniu Dyrektora szkoły, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego
- rozmowa wychowawcy klasy z uczniem w celu ustalenia przyczyn zachowania; wezwanie rodziców (prawnych opiekunów)ucznia do szkoły
- poinformowanie rodziców i uczniów o konsekwencjach wandalizmu (materialnych i społecznych; obniżonej ocenie z zachowania)
- ustalenie wspólnie z rodzicami i uczniem sposobu naprawienia wyrządzonych szkód; zapłacenie za naprawę zniszczonego mienia

NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW:

- o przypuszczeniach należy powiadomić wychowawcę klasy oraz pedagoga szkolnego
- odizolować ucznia od reszty klasy, ale ze względu na jego bezpieczeństwo nie pozostawić go samego, zapewniając ochronę jego życia i zdrowia
- wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielić pomocy medycznej
- zawiadomić o tym fakcie Dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których należy zobowiązać do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmawiają odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz po ustaleniu stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z Dyrektorem szkoły

- Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia, albo zagraża życiu lub zdrowiu innych. Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, o czym powiadamia rodziców/opiekunów.

- jeżeli powtarzają się przypadki przebywania ucznia na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, Dyrektor ma obowiązek powiadomienia sądu rodzinnego lub policji.

PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK:

-nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor) ma prawo żądać okazania substancji. Może domagać się okazania zawartości torby szkolnej, kieszeni w odzieży ucznia. Gdy uczeń wyda dobrowolnie substancję, nauczyciel po jej zabezpieczeniu przekazuje ją jednostce policji.

-w przypadku, gdy uczeń odmawia wydania substancji i okazania zawartości kieszeni ubrania, Dyrektor szkoły wzywa policję, która dokonuje przeszukania odzieży i przedmiotów należących do ucznia. Nauczyciel stara się ustalić, od kogo uczeń otrzymał substancję. Całe zdarzenie dokumentuje notatką.

-informuje rodziców / opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole

INFORMACJA NA TEMAT TELEFONÓW ALARMOWYCH

112 - alarmowy

999 – Pogotowie Ratunkowe,

998 – Straż Pożarna,

997 - Policja

VII . EWALUACJA

1. Ankiety ewaluacyjne po programach profilaktycznych, przeprowadzone wśród uczniów.
2. Sprawozdania wychowawców klas, pedagoga szkolnego.
3. Wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach.